

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

НАЦРТ

**ЗАКОН
О СТИЦАЊУ СТАТУСА САМОСТАЛНОГ УМЈЕТНИКА
И САМОСТАЛНОГ СТРУЧЊАКА У КУЛТУРИ**

Бања Лука, септембар 2020. године

ЗАКОН О СТИЦАЊУ СТАТУСА САМОСТАЛНОГ УМЈЕТНИКА И САМОСТАЛНОГ СТРУЧЊАКА У КУЛТУРИ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин стицања статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури, права и обавезе самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури, вођење евиденције о самосталним умјетницима и самосталним стручњацима у култури, обезбјеђивање средстава, те друга питања од значаја за самосталне умјетнике и самосталне стручњаке у култури.

Члан 2.

Циљ утврђивања статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури је подстицање умјетничког и културног стваралаштва умјетника и стручњака у култури Републике Српске (у даљем тексту: Република), те утврђивање административних и финансијских мјера за јачање њиховог умјетничког и стручног стваралаштва.

Члан 3.

На питања која нису овим законом посебно уређена сходно се примјењују одредбе закона којим се уређује систем обавезних доприноса и одредбе закона којим се уређује управни поступак.

Члан 4.

Грамматички изрази употребљени у овом закону за означавање женског или мушког пола подразумијевају оба пола.

ГЛАВА II СТИЦАЊЕ СТАТУСА И ПРАВА САМОСТАЛНОГ УМЈЕТНИКА У КУЛТУРИ

Члан 5.

(1) Самостални умјетник у култури је умјетник који самостално, у виду јединог занимања, ствара ауторска дјела из области умјетности или изводи и интерпретира умјетничка или ауторска дјела из области умјетности и културе.

(2) Статус самосталног умјетника у култури може се стећи за сваку дјелатност у области умјетничког стваралаштва, продукције и интерпретације:

- 1) књижевност,

- 2) позоришна умјетност,
- 3) музичка и музичко-сценска умјетност,
- 4) умјетничка игра,
- 5) ликовне умјетности,
- 6) примијењене умјетности и дизајн,
- 7) фотографија,
- 8) филмска умјетност и аудио-визуелно стваралаштво,
- 9) интердисциплинарно умјетничко поље,
- 10) дигитално стваралаштво и мултимедија,
- 11) умјетничка интерпретација културног наслеђа.

Члан 6.

(1) Умјетник у култури може стећи статус самосталног умјетника у култури уколико испуњава опште и посебне услове.

(2) Општи услови за стицање статуса самосталног умјетника у култури су:

- 1) да је држављанин Републике и Босне и Херцеговине,
- 2) да има пребивалиште на територији Републике,
- 3) да није у радном односу,
- 4) да му је умјетничко стваралаштво и дјеловање једино занимање,
- 5) да је уписан у Регистар умјетника у култури који води Министарство просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство), у складу са законом којим се уређује област културе.

(3) Посебни услови за стицање статуса самосталног умјетника у култури су:

- 1) да има доказане резултате у професионалном бављењу умјетничком дјелатношћу у области културе на територији Републике, у посљедњих 10 година,
- 2) да има остварена признања и награде на домаћем или међународном нивоу у области којом се бави, у посљедњих 10 година,
- 3) да има позитивно мишљење репрезентативног струковног удружења,
- 4) да има доступност и видљивост, односно јавно објављена умјетничка дјела.

(4) Изузетно од става 2. тачка 2) овог члана, умјетник који борави ван територије Републике, а његово умјетничко дјело, односно резултати рада доприносе културном животу Републике, може стећи статус самосталног умјетника у култури, ако испуњава остале услове из овог закона.

(5) Изузетно од става 3. тачка 1) овог члана, умјетник који има пребивалиште на територији Републике, а који своју дјелатност привремено, у краћем или дужем периоду, обавља у иностранству, доприносећи својим умјетничким и професионалним радом афирмацији умјетности и културе Републике, може стећи статус самосталног умјетника у култури, ако испуњава опште и посебне услове из овог члана.

(6) Изузетно од става 3. тачка 3) овог члана, умјетник у чијој области дјеловања нема репрезентативног струковног удружења, а његово умјетничко дјело, односно резултати рада доприносе културном животу Републике, може стећи статус самосталног умјетника у култури, ако испуњава опште и посебне услове из овог члана.

Члан 7.

(1) Поступак додјеле статуса самосталног умјетника у култури спроводи се путем јавног позива.

(2) Министарство, у складу са расположивим средствима у буџету Републике Српске, сваке три године расписује јавни позив из става 1. овог члана.

(3) Јавни позив из става 1. овог члана објављује се у дневним новинама које излазе на територији Републике и на интернет страници Министарства, а остаје отворен најмање 30 дана од дана објављивања.

Члан 8.

(1) Уз пријаву на јавни позив из члана 7. став 2. овог закона, умјетник у култури доставља документацију о испуњености општих и посебних услова:

- 1) увјерење о држављанству,
- 2) увјерење о пребивалишту,
- 3) увјерење издато од Пореске управе Републике Српске да лице није уписано у Јединствени систем регистрације, контроле и наплате доприноса, а којим се потврђује да није у радном односу код послодавца у Републици,
- 4) увјерење о упису у Регистар умјетника у култури,
- 5) доказ о оствареним признањима и наградама за умјетничко стваралаштво у области културе,
- 6) биографија и библиографија потврђена од репрезентативног струковног удружења,
- 7) доказ да су дјела јавно објављена.

(2) Документација из става 1. овог члана доставља се у оригиналу или овјереној фото-копији.

(3) Документација приложена уз пријаву неће се враћати подносиоцима.

(4) Неблаговремене, недопуштене и непотпуне пријаве одбацују се закључком против којег није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 9.

(1) Поступак додјеле статуса самосталног умјетника у култури спроводи комисија коју именује министар просвјете и културе (у даљем тексту: министар).

(2) Комисија има пет чланова.

(3) За чланове комисије именује се:

- 1) један члан из реда запослених у Министарству и
- 2) четири члана из реда умјетника у култури.

(4) Права и обавезе чланова комисије дефинишу се појединачним уговорима.

(5) Комисија има право на накнаду за свој рад, а износ накнаде министар утврђује рјешењем.

(6) Висина накнаде за рад члановима комисије не може бити мања од једне, нити већа од двије утврђене најниже плате у Републици.

(7) Члан комисије из реда запослених у Министарству нема право на новчану накнаду за учешће у раду комисије.

(8) Ако у одређеној дјелатности у култури нема регистрованих умјетника у култури, за члана комисије може бити именован и умјетник у култури из иностранства.

Члан 10.

(1) Након запримања пријаве, комисија утврђује да ли подносилац пријаве испуњава опште и посебне услове и да ли је доставио потпуну документацију којом потврђује испуњеност тих услова.

(2) Комисија за сваку поднесу пријаву сачињава записник.

(3) У записник из става 2. овог члана уносе се подаци о подносиоцу пријаве, достављеној документацији, утврђеном чињеничном стању, те приједлозима за сваког подносиоца пријаве.

(4) Записник потписују сви чланови комисије.

Члан 11.

(1) На основу приједлога комисије из члана 10. став 3. овог закона, министар доноси рјешење којим утврђује статус самосталног умјетника у култури.

(2) Министар доноси рјешење којим се одбија захтјев умјетника уколико комисија за њега није дала приједлог за додјелу статуса самосталног умјетника у култури.

(3) Рјешења министра из ст. 1. и 2. овог члана коначна су и против рјешења није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 12.

(1) Рјешење из члана 11. став 1. овог закона подлијеже ревизији након три године од дана правоснажности рјешења.

(2) Министарство по службеној дужности води рачуна о истеку рока из става 1. овог члана.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, ревизија поступка утврђивања статуса може се спроводити и прије истека рока из става 1. овог члана ако Министарство, или други надлежни орган, у посебном поступку, утврди да самостални умјетник у култури не испуњава услове прописане овим законом.

Члан 13.

(1) Министарство доставља рјешење из члана 11. став 1. овог закона Пореској управи Републике Српске и Републичкој управи за инспекцијске послове.

(2) Самостални умјетник је дужан да у пословању са трећим лицима уз своје име и презиме користи ознаку „самостални умјетник“.

Члан 14.

(1) Лице које има утврђен статус самосталног умјетника у култури је обвезник доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, осигурање од незапослености и дјечје заштите, у складу са прописима којима се уређује систем обавезних доприноса.

(2) Лице које има утврђен статус самосталног умјетника у култури остварује право на рефундацију средстава уплаћених на име доприноса из става 1. овог члана, из буџета Републике, под условом да Министарству достави:

1) овјерену изјаву дату под материјалном и кривичном одговорношћу да је пријавио све своје приходе Пореској управи,

2) пореско увјерење о измиреним обавезама и

3) доказ о резултатима у професионалном бављењу умјетничком дјелатношћу у протеклој години.

(3) Документација из става 2. тачка 3) овог члана, односно објављено или реализовано дјело, стручни или научни рад, или документација о јавном наступу или интерпретацији дјела као доказ доставља се у писаној или електронској форми.

Члан 15.

(1) Лице које има утврђен статус самосталног умјетника у култури подноси Министарству захтјев за рефундацију средстава из члана 14. став 2. овог закона.

(2) Захтјев из става 1. овог члана подноси се најкасније до 31. децембра за текућу годину.

(3) Захтјев за рефундацију средстава садржи сљедеће податке: име, презиме, адресу, јединствени матични број (ЈМБ) подносиоца захтјева, јединствени идентификациони број (ЈИБ) и шифру дјелатности обвезника уплате доприноса, датум подношења захтјева и потпис подносиоца захтјева.

(4) Уз захтјев из става 1. овог члана обавезно се прилаже документација наведена у члану 14. став 2. овог закона.

(5) Неблаговремен, недопуштен и непотпун захтјев одбацује се закључком против којег није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

(6) На основу уредног захтјева и приложене документације, министар доноси рјешење о рефундацији средстава из члана 14. став 2. овог закона.

Члан 16.

(1) На основу рјешења из члана 11. став 1. овог закона врши се упис лица која су стекла статус самосталног умјетника у Регистар самосталних умјетника.

(2) Регистар самосталних умјетника води Министарство.

(3) У Регистар самосталних умјетника уписују се основни подаци о самосталном умјетнику, као и подаци о статусним промјенама.

(4) Министар доноси Правилник о вођењу Регистра самосталних умјетника, којим се прописује садржај и начин вођења Регистра.

Члан 17.

(1) Самосталном умјетнику престаје статус:

1) на лични захтјев,

2) ако заснује радни однос, даном који претходи дану заснивања радног односа,

3) ако испуни услове за пензију,

4) ако му престане држављанство или одјави пребивалиште у Републици, даном правоснажности рјешења којим му је то право престало, односно даном одјаве пребивалишта,

5) ако му је правоснажном судском одлуком изречена мјера безбједности забране обављања дјелатности из области умјетности, за коју му је додијељен статус самосталног умјетника, у трајању дужем од годину дана,

б) ако му је у поступку ревизије из члана 12. став 1. овог закона утврђено да не испуњава опште и посебне услове из члана 6. ст. 2. и 3. овог закона.

(2) Самостални умјетник је дужан обавијестити Министарство у случају да наступи један од разлога због којих престаје статус самосталног умјетнику наведен у т. 1), 2), 3) и 4) става 1. овог члана, најкасније у року од осам дана од дана настанака наведених разлога.

Члан 18.

- (1) Министар доноси рјешење о престанку статуса самосталног умјетника.
- (2) Рјешење министра из става 1. овог члана је коначно и против рјешења није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.
- (3) На основу рјешења из става 1. овог члана врши се брисање самосталног умјетника из Регистра самосталних умјетника.
- (4) Министарство доставља рјешење из става 1. овог члана Пореској управи Републике Српске и Републичкој управи за инспекцијске послове.

ГЛАВА III СТИЦАЊЕ СТАТУСА И ПРАВА САМОСТАЛНОГ СТРУЧЊАКА У КУЛТУРИ

Члан 19.

- (1) Самостални стручњак у култури је стручњак који самостално, у виду јединог занимања, ствара ауторска дјела и обавља послове из области умјетности и културе.
- (2) Статус самосталног стручњака у култури може се стећи за сваку дјелатност у области истраживања, презентовања, документовања, заштите и промовисања културе:
 - 1) откривање, прикупљање, истраживање, документовање, проучавање, вредновање, чување, заштита, интерпретација, представљање, коришћење, управљање и промоција културног наслеђа (материјалног и нематеријалног),
 - 2) библиотечно-информациона дјелатност,
 - 3) издаваштво,
 - 4) архивска дјелатност,
 - 5) музејска дјелатност,
 - 6) архитектура,
 - 7) превођење књижевних, стручних и научних текстова,
 - 8) научноистраживачки и стручни рад у култури,
 - 9) теоријско-критички рад у култури,
 - 10) едукација у култури,
 - 11) менаџмент у култури,
 - 12) продукција и организација културних програма.

Члан 20.

- (1) Стручњак у култури може стећи статус самосталног стручњака у култури уколико испуњава опште и посебне услове.
- (2) Општи услови стицања статуса самосталног стручњака у култури су:
 - 1) да је држављанин Републике и Босне и Херцеговине,
 - 2) да има пребивалиште на територији Републике,
 - 3) да је стекао високо образовање одговарајућег образовног профила,
 - 4) да није у радном односу,
 - 5) да му је стручно стваралаштво и дјеловање једино занимање,
 - 6) да је уписан у Регистар стручњака у култури који води Министарство, у складу са законом којим се уређује област културе.
- (3) Посебни услови за стицање статуса самосталног стручњака у култури су:
 - 1) да има доказане резултате у професионалном бављењу стручном дјелатношћу у области културе на територији Републике, у посљедњих 10 година,

2) да има остварена признања и награде на домаћем и међународном нивоу у стручној дјелатности којом се бави, у посљедњих 10 година,

3) да има позитивно мишљење репрезентативног струковног удружења,

4) да има доступност и видљивост, односно јавно објављена стручна дјела.

(4) Изузетно од става 2. тачка 2) овог члана, уколико стручњак борави ван територије Републике, а његово стручно дјело доприноси афирмацији умјетности и културе Републике, може стећи статус самосталног стручњака у култури, ако испуњава остале услове овим законом.

(5) Изузетно од става 3. тачка 1) овог члана, стручњак који има пребивалиште на територији Републике, а који своју дјелатност привремено, у краћем или дужем периоду, обавља у иностранству, доприносећи својим стручним и професионалним радом афирмацији умјетности и културе Републике, може стећи статус самосталног стручњака у култури, ако испуњава опште и посебне услове из ст. 2. и 3. овог члана.

(6) Изузетно од става 3. тачка 3) овог члана, стручњак у чијој области дјеловања нема репрезентативног струковног удружења, а његово стручно дјело, односно резултати рада доприносе културном животу Републике, може стећи статус самосталног стручњака у култури, ако испуњава опште и посебне услове из ст. 2. и 3. овог члана.

Члан 21.

(1) Поступак додјеле статуса самосталног стручњака у култури спроводи се путем јавног позива.

(2) Министарство, у складу са расположивим средствима у буџету Републике Српске, сваке три године расписује јавни позиви из става 1. овог члана.

(3) Јавни позив из става 1. овог члана се објављује у дневним новинама које излазе на територији Републике и на интернет страници Министарства, а остаје отворен најмање 30 дана од дана објављивања.

Члан 22.

(1) Уз пријаву на јавни позив из члана 21. став 1. овог закона стручњак у култури доставља документацију о испуњености општих и посебних услова:

1) увјерење о држављанству,

2) увјерење о пребивалишту,

3) диплому или увјерење о стеченом високом образовању одговарајућег образовног профила,

4) увјерење издато од Пореске управе Републике Српске да лице није уписано у Јединствени систем регистрације, контроле и наплате доприноса, а којим се потврђује да није у радном односу код послодавца у Републици,

5) потврда о упису у Регистар самосталних стручњака,

6) доказ о оствареним признањима и наградама за стручно стваралаштво у области културе,

7) биографија и библиографија потврђена од репрезентативног струковног удружења,

8) доказ да су дјела јавно објављена.

(2) Документација из става 1. овог члана доставља се у оригиналу или овјереној фото-копији.

(3) Документација приложена уз пријаву неће се враћати подносиоцима.

(4) Неблаговремене, недопуштене и непотпуне пријаве одбацују се закључком против којег није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 23.

(1) Поступак додјеле статуса самосталног стручњака у култури спроводи комисија коју именује министар.

(2) Комисија има пет чланова.

(3) За чланове комисије именује се:

1) један члан из реда запослених у Министарству,

2) четири члана из реда стручњака у култури.

(4) Права и обавезе чланова комисије дефинишу се појединачним уговорима.

(5) Комисија има право на накнаду за свој рад, а износ накнаде министар утврђује рјешењем.

(6) Висина накнаде за рад члановима комисије утврђује се према областима, односно дјелатностима, а накнада не може бити мања од једне, нити већа од двије утврђене најниже плате у Републици.

(7) Члан комисије из реда запослених у Министарству нема право на новчану накнаду за учешће у раду комисије.

(8) Ако у одређеној дјелатности у култури нема регистрованог стручњака у култури, за члана комисије може бити именован и стручњак у култури из иностранства.

Члан 24.

(1) Након запримања пријаве комисија утврђује да ли подносилац пријаве испуњава опште и посебне услове, као и да ли је доставио потпуну документацију којом потврђује испуњеност тих услова.

(2) Комисија за сваку поднесу пријаву сачињава записник.

(3) У записник из става 2. овог члана уносе се подаци о подносиоцу пријаве, достављеној документацији, утврђеном чињеничном стању, те приједлозима за сваког подносиоца захтјева.

(4) Записник потписују сви чланови комисије.

Члан 25.

(1) На основу приједлога комисије из члана 24. став 3. овог закона, министар доноси рјешење којим утврђује статус самосталног стручњака у култури.

(2) Министар доноси рјешење којим се одбија захтјев стручњака уколико комисија за њега није дала приједлог за додјелу статуса самосталног стручњака у култури.

(3) Рјешења министра из ст. 1. и 2. овог члана су коначна и против рјешења није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 26.

(1) Рјешење из члана 25. став 1. овог закона подлијеже ревизији након три године од дана правоснажности рјешења.

(2) Министарство по службеној дужности води рачуна о истеку рока из става 1. овог члана.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, ревизија поступка утврђивања статуса може се спроводити и прије истека рока из става 1. овог члана, ако Министарство, у посебном поступку, утврди да самостални стручњак у култури не испуњава услове прописане овим законом.

Члан 27.

(1) Министарство доставља рјешење из члана 25. став 1. овог закона Пореској управи Републике Српске и Републичкој управи за инспекцијске послове.

(2) Самостални стручњак у култури је дужан да у пословању са трећим лицима уз своје име и презиме користи ознаку „самостални стручњак“.

Члан 28.

(1) Лице које има утврђен статус самосталног стручњака у култури је обвезник доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, осигурање од незапослености и дјечје заштите, у складу са прописима којима се уређује систем обавезних доприноса.

(2) Лице које има утврђен статус самосталног стручњака у култури остварује право на рефундацију средстава уплаћених на име доприноса из става 1. овог члана, из буџета Републике, под условом да Министарству достави:

1) овјерену изјаву дату под материјалном и кривичном одговорношћу да је пријавио све своје приходе Пореској управи,

2) пореско увјерење о измиреним обавезама и

3) доказ о резултатима у професионалном бављењу умјетничком дјелатношћу у протеклој години.

(3) Документација из става 2. тачка 3) овог члана, односно објављена или реализована дјела, стручни или научни рад као доказ доставља се у писаној или електронској форми.

Члан 29.

(1) Лице које има утврђен статус самосталног стручњака у култури подноси Министарству захтјев за рефундацију средстава из члана 28. став 2. овог закона.

(2) Захтјев из става 1. овог члана подноси се најкасније до 31. децембра за текућу годину.

(3) Захтјев за рефундацију средстава садржи сљедеће податке: име, презиме, адресу, јединствени матични број (ЈМБ) подносиоца захтјева, јединствени идентификациони број (ЈИБ) и шифру дјелатности обвезника уплате доприноса, датум подношења захтјева и потпис подносиоца захтјева.

(4) Уз захтјев из става 1. овог члана обавезно се прилаже документација наведена у члану 28. став 2. овог закона.

(5) Неблаговремен, недопуштен и непотпун захтјев одбацује се закључком против којег није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

(6) На основу уредног захтјева и приложене документације, министар доноси рјешење о рефундацији средстава из члана 28. став 2. овог закона.

Члан 30.

(1) На основу рјешења из члана 25. став 1. овог закона врши се упис лица која су стекла статус самосталног стручњака у Регистар самосталних стручњака.

(2) Регистар самосталних стручњака води Министарство.

(3) У Регистар самосталних стручњака уписују се основни подаци о самосталном стручњаку у култури, као и подаци о статусним промјенама.

(4) Министар доноси Правилник о вођењу Регистра самосталних стручњака, којим се прописује садржај и начин вођења Регистра.

Члан 31.

- (1) Самосталном стручњаку у култури престаје статус:
- 1) на лични захтјев,
 - 2) ако заснује радни однос, даном који претходи дану заснивања радног односа,
 - 3) ако испуни услове за пензију,
 - 4) ако му престане држављанство или одјави пребивалиште у Републици, даном правоснажности рјешења којим му је то право престало, односно даном одјаве пребивалишта,
 - 5) ако му је правоснажном судском одлуком изречена мјера забране обављања дјелатности из области умјетности за коју му је додијељен статус самосталног стручњака, у трајању дужем од годину дана,
 - 6) ако му је у поступку ревизије из члана 26. ст. 1. и 3. овог закона утврђено да не испуњава опште и посебне услове из члана 20. ст. 2. и 3. овог закона.
- (2) Самостални стручњак је дужан обавијестити Министарство у случају да наступи један од разлога због којих престаје статус самосталном стручњаку у култури наведен у т. 1), 2), 3), 4) и 5) из става 1. овог члана, најкасније у року од осам дана од настанка наведених разлога.

Члан 32.

- (1) Министар доноси рјешење о престанку статуса самосталног стручњака.
- (2) Рјешење министра из става 1. овог члана је коначно и против рјешења није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.
- (3) Министарство доставља рјешење из става 1. овог члана Пореској управи Републике Српске и Републичкој управи за инспекцијске послове.
- (4) На основу рјешења из става 1. овог члана врши се брисање самосталног стручњака у култури из Регистра самосталних стручњака.

ГЛАВА IV ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И НАДЗОР

Члан 33.

- Из буџета Републике Српске обезбјеђују се средства за:
- 1) рефундацију средстава за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, осигурања од незапослености и дјечје заштите,
 - 2) рад чланова комисије.

Члан 34.

- (1) Управни надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.
- (2) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове, путем надлежних инспектора.
- (3) Надлежни инспектор у вршењу инспекцијског надзора из става 2. овог члана, поред овлаштења уређених прописима из области инспекција, овлаштен је да рјешењем:

1) забрани обављање послова самосталног умјетника у култури лицу које те послове обавља без рјешења министра, којим се утврђује статус самосталног умјетника (члан 11),

2) забрани обављање послова самосталног стручњака у култури лицу које те послове обавља без рјешења министра, којим се утврђује статус самосталног стручњака у култури (члан 25),

3) наложи да у пословању са трећим лицима уз своје име и презиме користи ознаку „самостални умјетник“ (члан 13. став 2),

4) наложи да у пословању са трећим лицима уз своје име и презиме користи ознаку „самостални стручњак“ (члан 27. став 2).

ГЛАВА V КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај самостални умјетник у култури ако:

1) у пословању са трећим лицима уз своје име и презиме не користи ознаку „самостални умјетник“ (члан 13. став 2),

2) наступи један од разлога због којих престаје статус самосталном умјетнику, а он о тим чињеницама не обавијести Министарство (члан 17. став 2),

3) ако наступа као самостални умјетник, а не испуњава услове или му је рјешењем министра укинут статус самосталног умјетника (члан 18. став 1).

Члан 36.

Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај самостални стручњак ако:

1) у пословању са трећим лицима уз своје име и презиме не користи ознаку „самостални стручњак“ (члан 27. став 2),

2) наступи један од разлога због којих престаје статус самосталном стручњаку, а он о тим чињеницама не обавијести Министарство (члан 31. став 2),

3) ако наступа као самостални стручњак, а не испуњава услове или му је рјешењем министра укинут статус самосталног стручњака (члан 32. став 1).

ГЛАВА VI ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Министар ће у року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона донијети правилнике:

1) о вођењу Регистра самосталних умјетника (члан 16. став 4),

2) о вођењу Регистра самосталних стручњака (члан 30. став 4).

Члан 38.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о стицању статуса самосталних умјетника („Службени гласник Републике Српске“, број 50/10).

Члан 39.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
НАЦРТА ЗАКОНА О СТИЦАЊУ СТАТУСА САМОСТАЛНОГ УМЈЕТНИКА
И САМОСТАЛНОГ СТРУЧЊАКА У КУЛТУРИ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о стицању статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури садржан је у Амандману XXXII тачка 12. на члан 68. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Република Српска уређује и обезбјеђује бригу о дјечи и омладини, образовању, култури и заштити културних добара, физичкој култури, као и у члану 70. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство, број: 22/03-021-2088/20 од 10. септембра 2020. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII тачка 12. на члан 68. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Република Српска уређује и обезбјеђује, између осталог, културу и заштиту културних добара, и у члану 70. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

Обрађивач Закона је, у складу са чланом 41. став. 2. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), у Образложењу Закона навео разлоге за доношење Закона о стицању статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури. Један од основних разлога за доношење овог закона односи се на прописивање могућности да самостални умјетници и самостални стручњаци у култури могу самостално обављати дјелатности, остваривати право на уплату доприноса, те право на поврат, односно рефундацију уплаћених доприноса.

Овим законом уређују се услови и начин стицања статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури, права и обавезе самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури, вођење евиденције о самосталним умјетницима и самосталним стручњацима у култури, те обезбјеђивање средстава за обављање дјелатности.

Примједбе и сугестије овог секретаријата у вези са текстом Нацрта закона односиле су се на усклађивање законских рјешења са правним системом Републике Српске, и његово усклађивање са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске. Обрађивач је прихватио све примједбе и сугестије и уградио их у текст Нацрта закона.

Републички секретаријат за законодавство констатује да образложење Нацрта закона испуњава услове из тачке 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12). Утврђено је да Закон има значаја за јавност и да је преднацрт Закона био објављен на интернет страници Министарства просвјете и културе, ради достављања примједаба и сугестија. Обрађивач закона наводи да није било примједаба на предложени текст Закона.

Будући да је предметни закон усаглашен са Уставом, правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљење Републичког секретаријата за законодавство је да се Нацрт закона о стицању статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу, број 17.03-020-2149/20 од 15. јула 2020. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Нацрта закона о стицању статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури, није установљено да право Европске уније садржи обавезне секундарне изворе који су релевантни за предмет уређивања достављеног Нацрта закона, те због тога у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Ступањем на снагу Закона о култури системски је уређен општи интерес у култури и обављање културних дјелатности, права, обавезе и одговорности свих субјеката у култури, услове за обављање дјелатности у култури, као и друга питања од значаја за културу. Наведеним законом по први пут дефинисан је и појам умјетника и стручњака у култури.

Користећи ту класификацију, као своју полазну тачку, а у циљу праћења и анализирања њиховог рада и доприноса у култури, потребно је извршити утврђивање одређеног статуса који би био јасан показатељ њиховог доприноса развоју културе и умјетности у Републици Српској.

Будући да је наведени закон, исто тако, дефинисао појам „самостални умјетник у култури“ и „самостални стручњак у култури“, наметнула се потреба да се наведена област уреди на јединствен начин.

Будући да је у законодавству Републике Српске тренутно на снази Закон о стицању статуса самосталних умјетника, којим су дефинисани услови и начин стицања статуса самосталног умјетника у Републици Српској, али нису дефинисани услови и начин стицања статуса самосталног стручњака у култури, било је потребно новим одредбама проширити предмет који се обрађује законом.

Поред тога, циљ Закона о стицању статуса самосталних умјетника био је подстицање умјетничког стваралаштва, али није био дефинисан начин остваривања тог циља. Тиме се јасно наметнула потреба прописивања новог закона којим би се дефинисало на који начин ће бити подстакнут допринос умјетника развоју културе у Републици Српској.

Наиме, самостални умјетник и самостални стручњак у култури овим законом остварује право на рефундацију средстава из буџета Републике, под условом да Министарству достави: овјерену изјаву дату под материјалном и кривичном одговорношћу да је пријавио све своје приходе Пореској управи, доказ о резултатима у професионалном бављењу стручном дјелатношћу у протеклој години и пореско увјерење о измиреним обавезама.

Нацртом закона о стицању статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури унесене су одредбе којим се прописују права, обавезе и одговорности самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури, вођење евиденције о самосталним умјетницима и самосталним стручњацима у култури, обезбјеђивање средстава, те друга питања од значаја за самосталне умјетнике и самосталне стручњаке у култури.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

У поглављу **I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ** (чл. 1–4) Нацрта закона о стицању статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури прописан је предмет овог закона, а то је да се овим законом уређују услови и начин стицања статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури, права, обавезе и одговорност самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури, вођење евиденције о самосталним умјетницима и самосталним стручњацима у култури, обезбјеђивање средстава, те друга питања од значаја за самосталне умјетнике и стручњаке у култури (члан 1).

Чланом 2. прописано је да је циљ утврђивања статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури подстицање умјетничког и културног стваралаштва умјетника и стручњака у култури Републике Српске.

Чланом 3. прописано је да на питања која нису уређена овим законом, у зависности од области, примјењују посебни закони.

Чланом 4. одређено је да се граматички изрази употријебљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба пола.

У поглављу **II – СТИЦАЊЕ СТАТУСА И ПРАВА САМОСТАЛНОГ УМЈЕТНИКА** (чл. 5–18) прописано је да самостални умјетник је умјетник који самостално, у виду јединог занимања, ствара ауторска дјела из области умјетности или изводи умјетничка и ауторска дјела из области умјетности и културе, те да се статус самосталног умјетника може утврдити за сваку дјелатност у области умјетничког стваралаштва, продукције и интерпретације (члан 5).

Чланом 6. став 1. прописано је да умјетник у култури може стећи статус самосталног умјетника у култури уколико испуњава опште и посебне услове. Ст. 2. и 3. дефинисани су општи и посебни услови за остваривање статуса. Ст. 4. и 5. дефинисани су изузеци под којим се може стећи статус самосталног умјетника.

Чланом 7. прописано је да поступак додјеле статуса самосталног умјетника у култури спроводи Министарство, а да се поступак спроводи путем јавног позива који се објављује једном годишње.

Чланом 8. прописано је да се поступак додјеле покреће подношењем пријаве, као и на који начин и која документација се доставља уз поднесу пријаву.

Чланом 9. ст. 1, 2. и 3. прописано је поступак додјеле статуса самосталног умјетника у култури спроводи комисија која има пет чланова и коју именује министар просвјете и културе. Ст. 4–8. прописано је да се права и обавезе чланова комисије уређују посебним уговором.

Чланом 10. ст. 1. и 2. прописано је да након запримања пријаве комисија утврђује да ли подносилац пријаве испуњава опште и посебне услове, као и да ли је доставио потпуну документацију на основу које се врши вредновање, те да се о томе сачињава записник. Ст. 3. и 4. прописано је који подаци се уносе у записника, те да записник потписују сви чланови комисије.

Чланом 11. прописано је да на основу приједлога комисије, министар доноси рјешење којим утврђује статус самосталног умјетника у култури.

Чланом 12. прописано је да рјешење о утврђивању статуса подлијеже ревизији, те да ревизија може бити редовна и ванредна.

Чланом 13. став 1. прописано је да се рјешење о утврђивању статуса доставља Пореској управи Републике Српске и Републичкој управи за инспекцијске послове. Ставом 2. прописана је обавеза да се у пословима са другим лицима користи ознака „самостални умјетник“.

Чланом 14. прописано је да самостални умјетник остварује право на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, осигурање од незапослености и дјечје заштите из буџета Републике, у складу са прописима којим се уређују наведене области, под условом да се достави тражена документација.

Чланом 15. прописано је да се поступак рефундације средстава покреће подношењем захтјева, те која се документација уз захтјев обавезно доставља.

Чланом 16. прописано је да се лица која су стекла статус самосталног умјетника уписују у Регистар самосталних умјетника, који води Министарство, а поступак и садржај тог регистра уређује се посебним правилником.

Чланом 17. прописано је под којим условима престаје статус самосталног умјетника, те да је самостални умјетник дужан обавијестити Министарство у случају да наступи један од разлога због којих престаје статус самосталног умјетнику.

Чланом 18. прописано је да министар доноси рјешење о престанку статуса, да се наведено рјешење доставља Пореској управи Републике Српске и Републичкој управи за инспекцијске послове и да се на основу тог рјешења врши брисање самосталног умјетника из Регистра самосталних умјетника.

У поглављу **III – СТИЦАЊЕ СТАТУСА И ПРАВА САМОСТАЛНОГ СТРУЧЊАКА** (чл. 19–32) прописано је да самостални стручњак у култури стручњак који самостално, у виду јединог занимања, ствара ауторска дјела и обавља послове из области умјетности и културе, те да се статус самосталног стручњака може утврдити за сваку дјелатност у области умјетничког стваралаштва, продукције и интерпретације (члан 19).

Чланом 20. став 1. прописано је да стручњак у култури може стећи статус самосталног стручњака уколико испуњава опште и посебне услове. Ст. 2. и 3. дефинисани су општи и посебни услови за остваривање статуса. Ст. 4. и 5. дефинисано је под којим условима се изузетно може стећи статус самосталног стручњака.

Чланом 21. прописано је да поступак додјеле статуса самосталног стручњака у култури спроводи Министарство, путем јавног позива.

Чланом 22. прописано је да се поступак додјеле статуса покреће подношењем пријаве, као и на који начин и која документација се доставља уз поднесену пријаву.

Чланом 23. ст. 1, 2. и 3. прописано је да поступак додјеле статуса самосталног стручњака у култури спроводи комисија која има пет чланова и коју именује министар просвјете и културе. Ст. 4–8. прописано је да се права и обавезе чланова комисије уређују посебним уговором.

Чланом 24. ст. 1. и 2. прописано је да након запримања пријаве комисија утврђује да ли подносилац пријаве испуњава опште и посебне услове, као и да ли је доставио потпуну документацију на основу које се врши вредновање, те о томе сачињава записник. Ст. 3. и 4. прописано је који подаци се уносе у записник, те да записник потписују сви чланови комисије.

Чланом 25. прописано је да на основу приједлога комисије, министар доноси рјешење којим утврђује статус.

Чланом 26. прописано је да рјешење о утврђивању статуса подлијеже ревизији, те да ревизија може бити редовна и ванредна.

Чланом 27. став 1. прописано је да се рјешење о утврђивању статуса доставља Пореској управи Републике Српске и Републичкој управи за инспекцијске послове. Ставом 2. прописана је обавеза да се у пословима са другим лицима користи ознака „самостални стручњак“.

Чланом 28. прописано је да самостални стручњак остварује право на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, осигурање од незапослености и дјечје заштите из буџета Републике, у складу са прописима којим се уређује наведена област, под условом да се достави прописана документација.

Чланом 29. прописано је да се поступак рефундације средстава покреће подношењем захтјева, те која се документација уз захтјев обавезно доставља.

Чланом 30. прописано је да се лица која су стекла статус самосталног стручњака уписују у Регистар, који води Министарство, а поступак и садржај тог регистра уређује се посебним правилником.

Чланом 31. прописано је под којим условима престаје статус самосталног стручњака, те да је самостални стручњак дужан обавијестити Министарство у случају да наступи један од разлога због којих престаје статус.

Чланом 32. прописано је да министар доноси рјешење о престанку статуса, да се наведено рјешење доставља Пореској управи Републике Српске и Републичкој управи за инспекцијске послове и да се на основу тог рјешења врши брисање из Регистра самосталних стручњака.

У поглављу **IV – ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И НАДЗОР** (чл. 33. и 34) прописано је да се средства за рад комисије и за уплату доприноса обезбјеђују у буџету Републике Српске (члан 33).

Чланом 34. прописано је да надзор над спровођењем овог закона врши Министарство, а да инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове, путем надлежних инспектора.

У поглављу **V – КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ** (чл. 35. и 36) прописане су новчане казне за самосталног умјетника и самосталног стручњака.

У поглављу **VI – ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ** (чл. 37–39) прописани су рокови за доношење нових прописа након ступања на снагу овог закона, престанак важења претходног закона и ступање на снагу овог закона.

Чланом 37. прописано је да ће министар у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети прописе из надлежности Министарства.

Чланом 38. прописано је да ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о стицању статуса самостални умјетник („Службени гласник Републике Српске“, број 50/10).

Чланом 39. прописано је да закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Према Мишљењу Министарства привреде и предузетништва број: 18-06-020-2065/20 од 9. јула 2020. године, Нацртом закона о стицању статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури утврђено је да ће закон имати утицај на пословно окружење, јавни буџет, здравствени и социјални статус грађана, животну средину, те да ће довести до одрживог развоја.

Наведеним мишљењем, констатује:

1. Да је закон планиран Програмом рада Народне скупштине Републике Српске за 2020. годину.

2. Да је обрађивач правилно анализирао постојеће стање и дефинисао проблем у Обрасцу о спровођењу скраћеног ПУП-а у припреми и изради нацрта/приједлога прописа, те да је проблем саставни дио „Разлога за доношење или измјену и/или допуну закона“.

3. Да је Обрађивач правилно дефинисао циљеве који се желе постићи законом.

У погледу процеса консултација, обрађивач наводи да су обављене интерресорне консултације као и консултације са Пореском управом, Савезом општина и градова, Гендер центром, Инспекторатом Републике Српске и јединицама локалне самоуправе. Такође, Нацрт закона је био објављен на интернет страници ресорног министарства.

Код утврђивања опција за рјешење проблема, обрађивач је навео да је регулаторна промјена једина опција за рјешавање проблема и постизање циљева.

У вези са утицајем на пословно окружење, обрађивач наводи да Нацрт овог закона има позитиван утицај, самостални умјетници и самостални стручњаци у култури могу самостално обављати дјелатности, остваривати право на уплату доприноса за пензијско и

инвалидско осигурање, здравствено осигурање, осигурање од незапослености и дјечије заштите, могу продајом својих радова и пружањем услуга остваривати приходе, те у правном промету са другим лицима наступати у своје име. Исто тако Нацртом закона је предвиђено увођење регистра о самосталним умјетницима и самосталним стручњацима у култури, што ће уз вођење регистра умјетника и стручњака у култури, смањити могућности сиве економије у области рада и дјеловања умјетника и стручњака у култури. Министарство ће кроз вођење тих регистра имати тачне податке о броју умјетника и стручњака у култури који живе и раде у Републици Српској. Будући да ће самостални умјетник и самостални стручњак имати обавезу да, у пословању са трећим лицима уз своје име и презиме, користи ознаку „самостални умјетник“, односно „самостални стручњак“, јасно је да ће и та мјера смањити могућност незаконитог рада и дјеловања у области културе, а тако и сиве економије.

Што се тиче утицаја на јавне буџете, Нацрт закона ће имати двоструки утицај на јавне буџете. Самостални умјетници и самостални стручњаци ће бити обвезници пореског система и обавезни да плаћају порез на остварени приход од продаје својих дјела, вршења услуга, ангажманом од стране установа, привредних друштава или других правних лица на основу пословне сарадње и на други законом дозвољен начин. Са друге стране, самостални умјетник и самостални стручњак остварује право на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, осигурање од незапослености и дјечије заштите из Буџета Републике Српске, за шта ће бити потребно обезбиједити средства у Буџету.

У вези са социјалним утицајима, обрађивач је навео ће Нацрт ће позитивно утицати, јер су умјетник и стручњак препознати као кључни субјекти у процесу испуњавања културних потреба чиме ће се ојачати њихова позиција у култури, а ојачаће се и њихов социјални положај, јер ће обезбиједити уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, осигурање од незапослености и дјечије заштите. Позитиван утицај на запосленост и економски положај појединаца огледа се у томе да ће наведена лица моћи остваривати приходе продајом својих дјела и вршењем услуга.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач наводи да Нацрт закона нема утицај на животну средину.

Када је у питању одговорност за примјену прописа, обрађивач наводи да надзор над провођењем овог закона врши Министарство просвјете и културе, а инспекцијски надзор врши Републичка управа за инспекцијске послове путем надлежних инспектора.

Када је у питању утицај закона на увођење, измјену и укидање формалности, обрађивач је навео да Нацрт закона предвиђа увођење нових формалности: Рјешење о утврђивању статуса самосталног стручњака у култури и Рјешење о престанку статуса самосталног стручњака у култури, а сврха је да се препознају и дефинишу самостални стручњаци, да се утврди њихов статус, права и обавеза као и разлози због којих престаје статус самосталног стручњаку. Такође, Нацртом закона предвиђене су измјене у формалности Рјешење о утврђивању статуса самосталног умјетника гдје је прецизирана документација и допуњени услови за стицање статуса самосталног умјетника и у формалности Рјешење о престанку статуса самосталног умјетника јасније су прецизирани услови због којих престаје статус самосталног умјетнику. Поред тога, Нацртом закона предвиђено је увођење нове формалности Рјешење којим се одлучује о рефундацији средстава.

Министарство привреде и предузетништва је утврдило да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, поступио у складу с методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

Министарство привреде и предузетништва сугерисало је да се поступи у складу са тачком XV Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа приликом израде подзаконских аката.

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са Смјерницама за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), Нацрт закона о стицању статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури је у јулу 2020. године био објављен на интернет страници Министарства просвјете и културе и упућен осталим заинтересованим субјектима да би био доступан широј јавности ради давања евентуалних примједба и сугестија.

У наведеном периоду није било примједба на предложени текст Нацрта закона о стицању статуса самосталног умјетника и самосталног стручњака у култури.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је у буџету Републике обезбиједити средства за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, осигурање од незапослености и дјечје заштите, као и потребна средства за рад комисија која спроводи поступак дојеле статуса самосталног стручњака у култури, коју именује министар.

Будући да је одређено да самостални умјетник и самостални стручњак остварује право на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање, осигурање од незапослености и дјечје заштите из буџета Републике, под условом да Министарству достави пореско увјерење о измиреним обавезама, средства за спровођење те одредбе обезбиједиће се из буџета Републике и биће планирана правовремено кроз редовну процедуру израде буџета за сваку годину, путем буџетског захтјева, уважавајући трогодишњи циклус буџетског планирања Републике Српске.

Што се тиче утицаја на јавне буџете, Нацрт закона ће имати двоструки утицај на јавне буџете. Самостални умјетници и самостални стручњаци ће бити обвезници пореског система и обавезни да плаћају порез на остварени приход од продаје својих дјела, вршења услуга, ангажманом од стране установа, привредних друштава или других правних лица на основу пословне сарадње и на други законом дозвољен начин. Са друге стране, самостални умјетник и самостални стручњак остварује право на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, као и за здравствено осигурање из буџета Републике Српске, за то ће бити потребно обезбиједити средства у буџету.

Основица доприноса за лица која стекну статус самосталног умјетника или самосталног стручњака у култури рачуна се у висини просјечне бруто плате у Републици за претходну годину. Уважавајући наведену основу, мишљења смо да би у првој години примјене закона требало обезбиједити око 50.000 КМ у буџету Републике Српске.